

Referat fra programrådsmøte 29. februar 2016

Tilstede: Kirsti Engelién, Øyvind Wiborg, Christian Hjort, Kristian Ranestad, Birgitte Lerheim, Trond Nordenstam, Kjersti Barca, Marie S. Thorstensen (ref.)

Sak 1: Godkjenning av innkalling, saksdokumenter, referat

Programrådet hadde ingen kommentarer.

Sak 2: Orienteringssaker

- a) **STYLE:** I forbindelse med at Universitetsstyret vedtok å delegere forvaltningen av Lektorprogrammet til ILS ved UV, ble det opprettet en styringsgruppe for Lektorprogrammet (STYLE). Gruppen ble ledet av prorektor ved UiO og består ellers av studiedekanene ved de samarbeidende fakultetene, samt to studentrepresentanter. Høsten 2015 fremmet dekan ved UV et forslag om at prodekan for studier ved UV skulle ta over ledelsen av samt sekretariat av STYLE. Forslaget er nå vedtatt av universitetsledelsen og ledelsen er overført til studiedekan ved UV. STYLE vil kunne fungere som et slags studieutvalg for programmet, en arena der studiedekanene kan møtes for å diskutere viktige overordnede spørsmål knyttet til økonomi og studiekvalitet i Lektorprogrammet. Alle andre saker diskuteres i programrådet, og eventuelle vedtakssaker sendes direkte til dekanen ved UV. Programrådet spilte inn at det er viktig at programledelsen har anledning til å delta i STYLE. Faglig ledelse, daglig drift og forvaltning ligger til ILS.
- b) **Nasjonale retningslinjer for lektorutdanning for trinn 8-13:** KD har gitt NRLU i oppdrag å forvalte de nasjonale retningslinjene knyttet til den nasjonale forskriften. NRLU har oppnevnt programgrupper for alle lærerutdanningene. Programgruppene er oppnevnt for en fireårsperiode. Kirsti Engelién leder den nasjonale programgruppen for lektorprogrammet. Gruppen jobber nå med en revisjon av retningslinjene. Retningslinjene må være nyttige – de bør beskrive kvalitet og ikke handle om detaljstyring av programmene. NRLU arrangerer en konferanse i Oslo 27. og 28. april (fulltegnet).
- c) **Forkurs i matematikk.** Fra høsten 2016 gjelder nye opptakskrav til Lektorprogrammet. Søkere må ha et snitt på minimum karakteren 4 i matematikk (P1 + P2) ved opptak. Ved fordypning/spesialisering i matematikk bortfaller karakterkravet. Alle lærerutdanningsinstitusjoner som tilbyr lærerutdanning er pålagt av KD å tilby forkurs. Det innebærer at alle som søker og ønsker å bli lærer med et karaktersnitt mellom 3.0-3.9, må ta et forkurs fra 4. juli med nasjonal prøve 1. august. UiO ved ILS skal samarbeide med HiOA om utvikling og gjennomføring av dette forkurset. Guri Nortvedt, førsteamanuensis i matematikdidaktikk ved ILS, leder det faglige arbeidet ved UiO og inngår også i en nasjonal ekspertgruppe som er oppnevnt av UiA. ILS samarbeider også med Matematisk institutt om kvalitetssikring av innhold og selve utvikling av forkurset. UiA er oppnevnt av KD som nasjonal koordinator for forkursene. UDIR skal lage den nasjonale prøven som skal vurdere studentenes kompetanse. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skal ha ansvar for gjennomføring av sensur, samt sørge for sensorer. UiT ved PLU har tatt på seg i oppdrag å utvikle en nasjonal digital læringsressurs som institusjonene kan velge å ta i bruk og knytte til undervisningen. UiO har meldt inn at vi ønsker å ta i bruk den nettbaserte modulen som utvikles av Tromsø.

ILS er i dialog med HiOA og Seksjon for opptak og tilrettelegging (SOT) ved UiO + Samordna opptak for å skape et best mulig tilbud for våre søkere. Det er opprettet en egen informasjonsside på programsiden om forkurset. Søkere kan melde seg til forkurs helt til oppstart 4. juli. Alle søkere som er kvalifiserte skal få tilbud om kurs, og de kan selv velge hvor i landet de skal gjennomføre kurset. Flertall av UiOs søkere er fra Akershus og Oslo. ILS vil henvende seg til et utvalg videregående skoler for å invitere dyktige matematikklærere inn i et samarbeid om utvikling av forkurset, samt til å bidra med undervisning og veiledning. ILS er også i dialog med lektorstudenter som nå gjør seg ferdige med sin master i matematikk, som kanskje vil kunne være interessert i dette som sommerjobb. KD har antydnet at ordningen med forkurs skal være på plass i en overgangsfase, men dette er ikke bekreftet i formelle dokumenter. UiO vet ikke hvor mange søkere som kommer til å melde seg til forkurs, det er derfor krevede å planlegge for undervisning og veiledning gjennom sommeren.

- d) **Sosiale medier.** ILS ønsker å anvende sosiale medier, i første omgang programmets Facebook-side til å nå ut til nåværende studenter, samt potensielle søkere. UiO sentralt engasjerer hvert år studenter som sosiale-medier konsulenter. Disse arbeider med å utvikle innhold som er av interesse for studenter, samt søkere. Dette er en strategi som er vanlig ved flere av de andre institusjonene som tilbyr lærerutdanning. UiO sentralt har i dag 3 studenter ansatt i sin redaksjon. ILS ønsker å ansette 2-3 lektorstudenter til å generere innhold på tvers av årskull og studieretninger. Slike kanaler er aktuelle i forbindelse med rekruttering, men primærmålgruppen er de lektorstudentene som allerede er opptatt for å styrke deres tilhørighet til programmet. Kommunikasjonsrådgiver ved UV, webredaktør ved ILS, programleder og representanter for Lektorprogrammets administrasjon vil utvikle en strategi for publisering i løpet av våren 2016. Målet er å generere innhold fra de ulike fagmiljøene og ting som foregår på UiO, f.eks. knyttet til læringsmiljø o.l.

Sak 3: Studiebarometeret

NOKUTs årlige undersøkelse går ut til studentene i det 2. og 5. studieåret i programmet. Svarprosenten er på 43 %, og er godt over gjennomsnittet nasjonalt. Resultatene er sammenslått fra begge kullene. Målingen er et uttrykk for studenters selvrapporterte opplevelse av studieprogrammet. Lektorprogrammet ved UiO viser fremgang på alle områder i barometeret fra 2014-tallene.

Lektorutdanning omfattes i kategorien med Fag- og yrkeslærerutdanninger (inkl. lektorutdanning). En må derfor være oppmerksom på hvilke kategorier de ulike lektorprogrammene sorterer under og følgelig også hvilke program de sammenlignes med.

Velger man ut noen utdanninger ved en annen institusjon, eksempelvis et av lektorprogrammene ved NTNU vil hele kull ved UiO bli sammenlignet med et fåtall studenter i hver studieretning ved NTNU – der er hver studieretning definert som et studieprogram. Komparative analyser er derfor problematisk. Studiebarometeret gir oss ikke i dag data på studieretningsnivå. Hva forteller dette oss egentlig om studiet?

Gjennom det strategiske arbeidet med studiekvalitet, ønsker programrådet å identifisere noen områder i Studiebarometeret som det trengs mer informasjon om, så vil ILS gjennomføre undersøkelser i et eller flere av profesjonsfagene der alle studentene er samlet. På den måten kan det samles data som kan kategoriseres på en rekke områder, blant annet etter studieretning.

Lektorprogrammet ved UiO skårer høyt på relevans og kvalifisering til arbeidslivet, områder som vurderes som spesielt viktige for lærerutdanninger. Vi scorer lavere på studentens mulighet til medvirkning på programmet. Studentdeltagelse i ulike utvalg er ivaretatt gjennom Lektorprogrammets programutvalg og studenter deltar aktivt i arbeidet med studiekvalitet. Utfordringen er at studenter som ikke deltar i LPU ikke nødvendigvis vet nok om dette. Studenter flest har trolig ikke nødvendig innsikt i hvilke muligheter de har til medvirkning og hva de kan påvirke. LPU får henvendelser fra studenter som ønsker å gi tilbakemelding på fagemner. Tilbakemeldinger på fagemner vs programmet som helhet.

Programforvalter vil samarbeide med LPU og andre for å utvikle en strategi slik at vi kan nå ut til de fleste studentene i programmet. ILS vil også undersøke i hvilken grad lektorstudenter deltar i faglige utvalg og fora ved de samarbeidende fakultetene.

Sak 4: Underveisevaluering for Lektorprogrammet, studieåret 2014/2015

Viser til strategidokumentet for kvalitetssikring av Lektorprogrammet vedtatt av programrådet i desember 2014. Der står det at det hvert år skal innhentes grunnleggende tall, og noe tematikk som skal følges opp spesielt.

Kommentarer fra programrådet:

- Av 323 studenter som betalte semesteravgift og registrerte seg høsten 2014 var det redusert til 292 høsten 2015. Dette antyder et frafall/mobilitet på om lag 10 prosent.
- Frafall er størst i første studieår og det er naturlig at de som innser at de ikke har gjort det riktige valget faller fra.
- Studiepoengsproduksjon viser at det oppstår forsinkelser i studentmassen allerede i løpet av det første studieåret, dette gjelder spesielt realfag og fremmedspråk. Det er ønskelig å se om det kan iverksettes tiltak for å støtte oppunder førsteårsstudenter som opplever det første studieåret som spesielt krevende. Trengs det flere forkurs til utdanningene, er spriket for stort fra vgs? Karaktersnitt på søkerne er gjennomgående høyt, spesielt HumSam-studenter.
- Det ble understreket at det er viktig å følge et kull for å se på studiepoengsproduksjon også for de kommende studieårene. Hvis de som fortsetter i andre og tredje studieår også produserer langt under 60 studiepoeng i året er det mer problematisk.
- Det kan være av interesse å sammenligne lektorstudenter med bachelorstudentene innen de ulike studieretningene.
- En liten undersøkelse gjennomført blant studenter som har falt fra antyder at flere HumSam-studenter opplever det som lite motiverende å starte med fag 2 i studieprogrammet. Utvalget er for lite til å trekke noen slutninger, men det er ønskelig å få opp de erfaringene som HF, SV og TF har gjort vedrørende plassering av fag 2 i første studieår.
- Hvorfor fullfører ikke flere utdanningen?

Programrådet anbefaler at det gjennomføres evalueringer/undersøkelser av sentrale komponenter i Lektorprogrammet når hele studentkull er samlet i felles emner. Undersøkelsene kan blant annet omfatte tematikk fra studiebarometeret, som vil gi oss mulighet til å gjøre komparative analyser og få et eget materiale, som vi også kan skille på studieretningsnivå.

I forbindelse med kvalitetsarbeidet vil programrådet i løpet av våren 2016 be enhetene om å gjøre en kartlegging på følgende områder:

- undervisnings- og vurderingsformer i emnene enhetene tilbyr i programmet, og på hvilke måter studentene får tilbakemeldinger på obligatoriske komponenter/eksamen
- tilrettelegging for lektorstudenter i emnene enhetene tilbyr i programmet, som f.eks. egne seminargrupper/gruppeundervisning
- oversikt over strategiske satsninger på læringsmiljøtiltak ved enhetene som lektorstudentene direkte eller indirekte drar nytte av

Temaer for underveisevaluering for studieåret 2015/2016:

- Inntakskvalitet og rekruttering
- Studiepoengsproduksjon og eksamensresultater
- Evaluering av emnet det nyutviklede profesjonsfagsemnet: PROF1015 Profesjonsidentitet, læring og undervisning, som erstatter Ex.paed
- Kartlegging av læringsmiljøtiltak i programmet, herunder tiltak for førsteårsstudenter, tiltak i studieretninger/emner, veiledningstilbud, faglig-sosiale arrangement o.l.

Sak 5: Læringsmiljøsatsning ved UiO – tiltak og strategier rettet mot førsteårsstudenter

2016 er læringsmiljøåret ved UiO og det er ønskelig med et særlig fokus på førsteårsstudenten. Hva kan gjøres med læringsmiljøet for å hindre frafall og øke gjennomføringsevnen hos studentene?

Programeier, samt de ulike fagmiljøene gjennomfører en rekke tiltak knyttet til læringsmiljø, jf. Strategiske satsninger. Det er viktig å passe på at de ulike tiltakene ikke konkurrerer med hverandre. I forbindelse med læringsmiljøåret ønsker ILS å synliggjøre dette arbeidet via oppslag på programsidene. Alle miljøer vil få en henvendelse om å bidra med korte tekstoppslag, videointervjuer m.m. De engasjerte SoMe-konsulentene vil blant annet arbeide med dette.

- ILS satser strategisk på å styrke mentorordningen – nytt konsept under utvikling
- Facebook og egne nettsider. Bruke for å synliggjøre hva som skjer i Lektorprogrammet – hva vi faktisk gjør i forbindelse med læringsmiljø. Innsatsområder, personer, aktiviteter som kan brukes for å løftes opp og synliggjøres.
- Fokus på frafall i første året, men også på å beholde de studentene som allerede er i programmet. Fra og med andre året må fokus være å beholde de videre i løpet.
- Bruke kunnskap og se til tiltak igangsatt ved MN, eksempelvis ForVei, studiestart, Lektorkroken (VB), programseminar m.m.
- Engasjere ressurspersoner som kan hjelpe lektorstudenter med kunnskaper de ikke nødvendigvis har med seg inn i studiet. Eksempelvis på MAT-INF1100L – et emne som omfatter programmering – kunne man ansatt en tidligere student til å ha drop-in veiledning, en «Guru-tjeneste»?
- Eldre lektorstudenter – gruppeledere for yngre studenter?

Sak 6: Mulighet å ta masteremner før progresjonskravene til programspesialiseringen er oppnådd

MN har fremmet et ønske om at lektorstudenter skal få tilgang til å ta emner på masternivå selv om progresjonskravene til programspesialiseringen ikke er oppnådd. Dette begrunnes med at studentene ikke skal bli mer forsinket i studieløpet mens de venter på å ta opp igjen fag i 80- og/eller 60-gruppen.

I dag må lektorstudenter som ikke oppfyller progresjonskravene ordne en annen studierett av instituttene/fakultetene for å få tilgang til emner på masternivå.

Det er viktig at lektorstudentene møter på noen progresjonskrav underveis i studieløpet og MN ønsker å beholde disse. Spørsmålet er om det kan åpnes opp for større fleksibilitet.

Programrådet startet en diskusjon, men rakk ikke å fullføre denne. Lektorprogrammets administrasjon vil utrede saken og innhente mer informasjon om et slikt behov fra enhetene. Progresjonskrav til programspesialisering settes opp som sak på neste programrådsmøte.

Sak 7: Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt.